

אלו נערות פרק שלישי כתובות

למ.

עין משפט
נר מצוה

כט א מיי פ"צ מהל' אסות הל' ב טור ש"ע י"ד סימן ל' ע"פ א מצוה:
ע ב מיי פ"צ מהל' עברה הל' טו סג עין נד טור אה"ע סימן קטו:
עא ג מיי א"ס הל' טו:
עב ד מיי פ"א מהל' מדיס הל' ט סג לאון רמב טו"ע י"ד סי' ל' ע"פ ה:
עג ה מיי פ"א מהל' עברה הל' ז סג עין נד טו"ע אה"ע סי' קטו ע"פ ה:
עד ו מיי פ"א סג הל' ג סג עין נד טו"ע אה"ע סי' קטו ע"פ ה:
עה ז מיי א"ס הל' ה טו"ע אה"ע סי' ד:

תוספות ר"ד

תניא בא עליה ונשאת לעצמה הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב. פי' שלא מצונו שזכתה לו תורה בבחו אלא מכר בקטנותה ושאר שבת מהו כגון קנסה ומעשה ידיה בנערות כדילפי לקמן כפי נערה ונשואין נמי מוציאין מרשות אב. פירוש כדאשכחן בהפרת נדרים דכ"ז שלא נשאת אביה מפר נדריה ומשנשאת איך יכול להפר. מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה דכתיב ונתן האיש את הנשואה עמה לאבי הנערה. אם היא נערה בשעת נתינה אף נשואין בא עליה ונשאת לעצמה: **מתני'** המפתה נותן ג' דברים והאונס ד' המפתה נותן ברשות וקנס מוסיף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה לכשו"צ האונס שותה בעצמו. פי' בכלי שבוה לו לשתות בו כלומר ע"כ ישאנה דכתיב לא יוכל לשלחה כל ימיו והמפתה אם רצה להוציא מוציא. פי' האונס נותן מיד אצ"פ שוכנסה שבאמר נתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה ונערה ודמיא: תו לו אתה כופה ולא לה:

שליש נשים משמשות במוך. פי' צקונטרס מותרות לשמש במוך אלע"ג דשאר נשים אסורות משום השחתת זרע ואין נראה לר"מ דהא קטנה ואילונית מותר לשמש בהדייהו ולא הוי השחתת זרע כיון שהוא דרך תמיש ומפרש ר"מ משמשות לריכות לשמש במוך אחר תמיש וענה טובה קמ"ל ולר"י נראה לקיים פי' הקונט' דבריש נדה (דף ג.) משמע שהמוך הוא צמעה כל ענה והוי משמש על האצנים ועל העלים ולא דמי תמיש קטנה ואילונית ועוד אפילו היתה נותנת מוך אחר תמיש אסורה ד'לף על פי שאינה מלווה על פריה ורביה מ"מ אסורה היא להשחית זרע כדמשמע בגדה (דף ג.) דתנן כל היד המרבה לדקוק צנשים משזכתה צנשים תיקלץ ומפרש בגמרא משום דנשים לאו צנות הרגשה ניהו משמע דלאסו צנות הרגשה הוי אסורי ויש לדמות ללאו צנות אסור הרגשה ניהו קאמר: **רבי תימא** בציור הוא בו והא בלבר קאמר. צקונטרס (בבבבב דף עט.) ל"ג ליה דבלאו בלנד משמע טפי לאו: **בא עליה** ונתארסה מהו. לרבי עקיבא דמתני' קא מיעביא ליה דלמר נתארסה ונתגרסה קנסה לעצמה דמי אמרינן כיון שיצאה מרשות האב לענין קנס יהא קנסה לעצמה או ללמא כיון דלענין שאר מיילי לא נפקא מרשות האב יהא קנסה לאציה אצל לרבי עקיבא דבבבבב טפיטא דקנסה לאציה ולר"י יוסה הגלילי נהי דלמר אין לה קנס נמי לא מיעביא ליה דהא דלין לה קנס לאו משום מיפק מרשותא דאב היא אלא גזירת הכתוב הוא דלין לה קנס ולא נפקא צאיורסין כלל מרשות אציה דאב זכאי צקוסיא ומעשה ידיה אלע"ג דנתארסה והא דקא צעי לה סמס ולא קאמר לרבי עקיבא צדיקא מהו משום דהלכה כר' עקיבא מחזירי: **הואיל ונישואין מוציאין מרשות אב** פי' צקונט' דילפינן מהפדת נדרים אלע"ג דק"ל דממונא מאיסורא לא ילפינן ה"מ לאוקמה צרות אב הוא דלא ילפינן ממונא מאיסורא אצל לאפקוי מרשות אב ילפינן מהפדת נדרים דצנסאר מועטת פי' להוליאה מרשות אב ור"י צ"ר אצרהס פי' כיון דגלי לן קרא דלאוקמה צרות אב איסורא וממונא שוין ה"ה לאפקוה ט' ור"י מפרש דנישואין מוציאין מרשות אב מדדרישין איש אמו ואביו מיראו איש סיפק כו' אשה אין סיפק צדיה לעשות ולא נהירא דמעשה ידיה אינו לצעל מן התורה: **מה** בגרות בא עליה ובגרה לעצמה. פירוש דהא מלינו צוגרת שיצאה מרשות אב לענין ממונא ומציאין מרשות אב לענין קנס:

ומי מעברא והתני רב ביבי קמיה דרב נחמן שליש נשים משמשות במוך אלו הן קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמה תתעבר ותמות ומעוברת שמה תעשה עוברת סגול מניקה שמה תגמול את בנה ואיזויה קטנה מבת אחת עשרה שנה ויום אחד עד שתיים עשרה שנה ויום אחד פחות מיכן ויתר על כן משמשת כדרכה והולכת דברי ר"מ והכמים אומרים אחת זו ואחת זו משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר וישומר פתאים ה' וכי תימא דאיעברא כשהיא נערה ואולידה כשהיא נערה ובשיתא ירחי מי קא ילדה והאמר שמואל ט"א אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים וכי תימא בציור הוא דליכא הא טפי איכא הא אלא קאמר אלא הכי קמיעביא ליה יש בגר בקבר ופקע אב או דלמא אין בגר בקבר ולא פקע אב מר בר רב אשי בעי לה הכי מיתה עושה בגרות או אין עושה בגרות תיקו בעי מיניה רבא מאבוי בא עליה ונתארסה מהו א"ל ימי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא ארוסה ולמעמך הא דתניא בא עליה ונשאת לעצמה מי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא נשואה הכי השתא התם הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב ונישואין מוציאין מרשות אב מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה אלא אירוסין מי קא מפקיי מרשותא דאב לגמרי הא תנן ונערה המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדריה: **מתני'** המפתה נותן שלשה דברים והאונס ארבעה המפתה נותן בשות ופגם וקנס מוסיף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה אינו נותן את הצער האונס נותן מיד והמפתה לכשו"צ האונס בעצמו אב ונשאת לעצמה: **אם רצה להוציא מוציאין מרשות אב** פי' צקונט' דילפינן מהפדת נדרים אלע"ג דק"ל דממונא מאיסורא לא ילפינן ה"מ לאוקמה צרות אב הוא דלא ילפינן ממונא מאיסורא אצל לאפקוי מרשות אב ילפינן מהפדת נדרים דצנסאר מועטת פי' להוליאה מרשות אב ור"י צ"ר אצרהס פי' כיון דגלי לן קרא דלאוקמה צרות אב איסורא וממונא שוין ה"ה לאפקוה ט' ור"י מפרש דנישואין מוציאין מרשות אב מדדרישין איש אמו ואביו מיראו איש סיפק כו' אשה אין סיפק צדיה לעשות ולא נהירא דמעשה ידיה אינו לצעל מן התורה: **מה** בגרות בא עליה ובגרה לעצמה. פירוש דהא מלינו צוגרת שיצאה מרשות אב לענין ממונא ומציאין מרשות אב לענין קנס:

א) יבמות יב: ק: מה מה. מדיס לה: [ומספתא מה פ"צ] ט' קדושין ע"ט. מה סה"כ. א) מדיס טו: ע"ד: יבמות טו: לקמן מו: קדושין ד' ד' לקמן מב. ה) [לעיל כ"ג]. א) צ"ק נט. ע"ש. א) [דף טו:]. א) [דף ל:]. ט) [דברים כג]. א) [שמות כ"ג]. ט) [ש"ס] יבמות יב: ומו' מה ג'. א) א) [ש"ס] מה מה סה. ד"ה ור"מ פי' מיישין הדינא. א) מ"י כ"י.

תורה אור השלם

- שמר פתאים יד' דלוחי ולי' דהושע.
- נתן האיש הישעב עמה לאבי הנערה חמשים כסף ונתן תורת אשר עמה לא יוכל שלחה כל ימיו דברים כב ט' קמ"ד:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שלש וכו' דא"פ שאינה מצוה על פריה ורביה. ע"י פנהדין דף עט ע"ב מו"ק אה"א:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה שמה יעשה עוברת וכו' צורת השני. ניב ומספות פסק התפלת היא צנס רש"י צולה אחרון ממנן אולד האשונה ע"ש צ"ד קמ"ל דכ"ז מה מיה צבינות דוק יב כסר רש"י ו"ל וז"ל דק אהלח לא מכו ופומט לורמו משמם לפעמיס הראשון גובר ולפעמיס השני גובר ועש פי' אן ועש פי' כן ואין סקן טעמ: (כן הגי' דפ"ס):

מוסף רש"י

משמשות מותרות לת מן מנקוס תמיש כשהן משמשות כלי שלא יתעברו [יבמות יב' וספ' א]: מן מקנן הוה לשמש במוך שלא יתעברו [נדח מה]. א) עשה עוברת סגול. ולו שאין לו צורת פיס וקיימא לן כמסקת נדה (כס): אין סגול שאין עמו ולו, משל ללמס סגול את חבירו והחיר אורחו לאחוריו, דשכחה מעבידת וחורת ומתעברת דוק אהלח את חבירו ופומט לורמו [יבמות יב: ודע"ז שט ק]: א) כשתעבתת האומים פעמיס שאלח דוק את חבירו ופומט את לורמו כדלמרינן אין סגול שאין עמו ולו [נדח מה]. שמה תגמול את בנה. א) מתעבר סהא צדיה לגמול את בנה מלהניק. כנו [בבבבב] ויגמל, לטון הדלה [יבמות יב:] תפרס את בנה מלהניק מתמת עיבורה [נדח מה]. ואיזויה קטנה. שמתעברת ומתה [יבמות ק] הכלה להמתעבר ולמנו [שם יב:]. פחות מיכן. אינה יצויה לשמש במוך. דודאי לא מתעבר, ויתר על כן. א) מתעבר לא תמות [נדח מה]. ודע"ז יבמות יב: א) אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים. כשהיא

ממונא וקשה דה"נ נישואין מוציאין מרשות אב לענין ממונא ומציאין מרשות אב לענין קנס. ונראה דהא מלינו צוגרת שיצאה מרשות אב לענין ממונא ומציאין מרשות אב לענין קנס:

ומי מעברא והתני רב ביבי קמיה דרב נחמן שליש נשים משמשות במוך אלו הן קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמה תתעבר ותמות ומעוברת שמה תעשה עוברת סגול מניקה שמה תגמול את בנה ואיזויה קטנה מבת אחת עשרה שנה ויום אחד עד שתיים עשרה שנה ויום אחד פחות מיכן ויתר על כן משמשת כדרכה והולכת דברי ר"מ והכמים אומרים אחת זו ואחת זו משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר וישומר פתאים ה' וכי תימא דאיעברא כשהיא נערה ואולידה כשהיא נערה ובשיתא ירחי מי קא ילדה והאמר שמואל ט"א אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים וכי תימא בציור הוא דליכא הא טפי איכא הא אלא קאמר אלא הכי קמיעביא ליה יש בגר בקבר ופקע אב או דלמא אין בגר בקבר ולא פקע אב מר בר רב אשי בעי לה הכי מיתה עושה בגרות או אין עושה בגרות תיקו בעי מיניה רבא מאבוי בא עליה ונתארסה מהו א"ל ימי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא ארוסה ולמעמך הא דתניא בא עליה ונשאת לעצמה מי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא נשואה הכי השתא התם הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב ונישואין מוציאין מרשות אב מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה אלא אירוסין מי קא מפקיי מרשותא דאב לגמרי הא תנן ונערה המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדריה: **מתני'** המפתה נותן שלשה דברים והאונס ארבעה המפתה נותן בשות ופגם וקנס מוסיף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה אינו נותן את הצער האונס נותן מיד והמפתה לכשו"צ האונס בעצמו אב ונשאת לעצמה: **אם רצה להוציא מוציאין מרשות אב** פי' צקונט' דילפינן מהפדת נדרים אלע"ג דק"ל דממונא מאיסורא לא ילפינן ה"מ לאוקמה צרות אב הוא דלא ילפינן ממונא מאיסורא אצל לאפקוי מרשות אב ילפינן מהפדת נדרים דצנסאר מועטת פי' להוליאה מרשות אב ור"י צ"ר אצרהס פי' כיון דגלי לן קרא דלאוקמה צרות אב איסורא וממונא שוין ה"ה לאפקוה ט' ור"י מפרש דנישואין מוציאין מרשות אב מדדרישין איש אמו ואביו מיראו איש סיפק כו' אשה אין סיפק צדיה לעשות ולא נהירא דמעשה ידיה אינו לצעל מן התורה: **מה** בגרות בא עליה ובגרה לעצמה. פירוש דהא מלינו צוגרת שיצאה מרשות אב לענין ממונא ומציאין מרשות אב לענין קנס:

השוכב עמה לאציה הנערה אס נערה היא צעטת נמינה: אציה ובעלה. ואינו מופר עד שיפרו שניהם: **מתני'** נושא ופגם. צמתני' לקמן [מ]. מפרש לה: **האונס נותן מיד**. לאציה אצ"פ שנוקס: **לכשו"צ**. בגמרא [ע"ז] פריך אטו אשמו היא ונפרש לה לכשלא יכנס דאס כנסה אינו נותן קנס כדכתיב מהר ימהרנה לו ואס מאן ימאן וגו' כסף ישקול אצל אונס כתיב ונתן חמשים כסף ולו מהיה על לאשה: **שמה פעוליו**. ככל שצחר לו לשתות צו לומר על כרחו ישאנה כדכתיב לא יוכל לשלחה [דברים כג:]. **גמ'** אסופה תשמיש אלה אחר כך וכל עבר החבלה דמחייב היינו אותו עבר הצל לו צעטת חבלה אצל מה שצח לו אחר כך מייפטר דגרמא צעלמא הוא הלכך צעי עבר דמאי ורש"י מפרש דפשיטא דעבר של צתולים ליכא למימר דע"כ תנא דמתני' חייש לכחש גופנא דמדמפתה פטור: א)

סימני נערות אינה אסרה להיות בגרות אלא ששה חדשים, ופעמים שהיא ממהרת לבגור וקיימה יכריס צדיה דמתן מנסכת נדה (מז). פנה בואל ואל (קדושין עט). נערה המאורסה. להכי נקט נערה דדוקא נערה שהיא צרות אציה דכתיב נעוריה בית אציה (דברים יט:).